

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök 1923 október hó 18. Felelős szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt. Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám. Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám. ARA: 200 KORONA. Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság. Debreczen. Az előfizetés ára: havonta 4000 korona, külföldre 8000 korona. XXI. évf. 236. szám.

Lakbéremelés

Félesztendővel ezelőtt, amikor utoljára rendezték a lakbérlégyet, abban bizakodtunk, hogy egyidőre nyugtunk lesz a lakbér miatt s legfeljebb azért fáj majd a fejünk, hogy elcsúszt vagy évnegyedkor niből fizessük ki házigadánkat. Joggal gondolhattuk, hogy a májusi lakbérrendelet legalább egy esztendőre nyugvópontot juttatja a lakbér kérdésére, mert egy esztendőre állapította meg, hogy mennyi lakbért kell fizetni, hiszen meghagyta, hogy májusban harminceszeresét, augusztusban negyvenszeresét és novemberben ötvenszeresét fizessék a háborus lakbérnek. A kormány tehát egy esztendőre gondoskodott a háziurakról s hogy a lakóknak ne fájjon olyan nagyon, három hónapra beosztotta az emelés mértékét. Májusban és augusztusban nem is volt nagyobb baj, a lakó tisztában volt azzal, hogy milyen természetű szórakozásról, vagy milyen életviszonyokról köteles lemondani, hogy képes legyen kifizetni a lakását és nyugodtan készült a harmadik negyedre is, amily ötvenszeres bér fizetésének kötelezettsége elé állította, mert bizott abban, amit májusban mondott neki a kormányzandó.

Most azután arra ébred a lakó, hogy szomorúan csalódott bizodalmban: abból a summából, amit november elsejére összekuporgatott, vagy amit novemberi fizetéséből elvon a lakbérre, nem tudja kifizetni lakását. A kormány novemberre fölemeli a lakbéreket s a lakónak csupán a szorító szám tekintetében lehet kétsége. A háziurak kemény ostrom alatt tartják a kormányt s a háborus lakbér ezerszeresét kívánják, azon az alapon, hogy a köztisztviselők békebeli fizetésük ezerszeresét kapják. A háziurak nem gondolják meg, hogy nem minden lakó egyszersmind köztisztviselő is s hogy a köztisztviselő az ő ezerszeres fizetéséből nem képes megvenni az ötezerszeres árú kenyert, a hétezerszeresre emelt cukrot és a nyolcezerszeresre ugrott ruhát. — nem beszélve a magánalkalmazottról és a közalkalmazottnál is rosszabb helyzetben sínvlődő más lakókról. A háziurak talán azért követelnek ezerszeres lakbért, hogy engedjenek valamit ebből a nagy számból. Bizonyosra vesszük azt, hogy a kormány nem teljesíti egészen a háztulajdonosok horribilis követelését, de azt is bizonyosra vesszük,

hogy nem is fogja eltasítani őket. Ha nem így lenne, akkor a népjóléti miniszter nem készített volna el tervezetét az emelésről. Nem tudunk remélni a nemzetgyűlés drágasági bizottságának mai határozata által

sem, amely a májusig való lakbéremelés legesekélyebb mértéke ellen is tiltakozott. A drágasági bizottság más alkalommal is tiltakozott s a kormány érkeztelen maradt a tiltakozás iránt.

A jóvátételi bizottság hozzájárult a magyar kölcsönhöz

Cseh félhivatalos jelentés a kölcsön feltételeiről és az ellenőrzésről

Prága, október 17. A Cseh Sajtóiroda a következő hivatalos jelentést közli:

A jóvátételi bizottság mai ülésén a magyar kölcsön ügyét tárgyalta. A párisi cseh követ kijelentette a kisantant nevében, hogy noha sokat lehetne beszélni Magyarországnak a dolgok állásáról való felelősségéről, azonban jelenleg egy más tényezővel állunk szemben, nevezetesen Magyarországnak gazdasági és pénzügyi helyzetével, mely súlyos, sőt siralmas.

— Nem volnék Önökkel szemben becsületes — mondta a cseh követ — ha el akarám titkolni, hogy a kisantant közvéleménye meg van győződve arról, hogy nem a háboru, hanem a magyar nemzet gondolkodásmódja az, amely az ország siralmas gazdasági helyzetéért felelős. Annak a három kormányának intenciója, melyet képviselni szerencsém van, azt célozza, hogy bebizonyítsa, hogy nemcsak jó szomszédi viszonyban akarnak állni Magyarországgal, hanem siralmas helyzetén segíteni is akarnak abban a reményben, hogy ez a példa amagyar nemzetet már most új magatartásra ösztönzi szomszédaival szemben.

Ezután a jóvátételi bizottság egyhangúlag a következő nyilatkozatot fogadta el:

Minthogy a jóvátételi bizottság elvileg hallandó tárgyalni Magyarországnak bizonyos javaira és bevételi forrásaira vonatkozó előzőleg későbbi fellügmentéséről, abból a célból, hogy a népszövetség segítségével lehetővé tegye Magyarországnak pénzügyi rekonstrukcióját, a jóvátételi bizottság felszólítja a népszövetséget, hogy e célból az érdekelt hatalmakkal egyetértésben tervet dolgozzon ki és Bouniols-t bízta meg, hogy e tekintetben mint a jóvátételi bizottság pénzügyi osztályának képviselője a népszövetség titkárságával közreműködjen, amíg a titkárság hozzá nem lát az előkészítő tanulmányokhoz. E terv magában foglalja a népszövetség által alakítandó, illetve gyakorlandó

ellenőrzést, melyhez csatlakoznának azok az államok, melyek Magyarországnak hitelezői és pedig annak a bizottságnak közvetítésével, melynek tagjait a jóvátételi bizottság nevezné ki. Magától értetődik, hogy a tervet, mihelyt a népszövetségnek átnyújtják, a jóvátételi bizottság végleges döntés céljából megvizsgálja. Ambár az első kölcsön eredménye alkalmazásával már tárgyalni lehetne az előjogról, magától értetődik, hogy a terv nem zárja ki annak lehetőségét is,

A drágasági bizottság a lakbéremelés ellen

A háztulajdonosok a háborus lakberek ezerszeresét követelik — Rakovszky István az árdragítás erélyes megtorlását követeli

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlésnek a drágaság és a lakásrendelet tárgyában kiküldött külön bizottsága ma délután Heinrich Ferenc elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány Petrisevich-Horvath Emil báró és Schandl Károly államtitkárok képviseltek.

Heinrich Ferenc bejelentette, hogy a bizottság összehívását Rakovszky István és Peyer Károly kérték. Kérelmüket tudtára hozta Vass József népjóléti miniszternek azzal, hogy képviseltesse magát az ülésen: a népjóléti miniszter azonban kijelentette, hogy csak a jövő hét folyamán lesz abban a helyzetben, hogy a rendelettervezetet a bizottságnak bemutassa. Tekintettel arra, hogy a bizottság összehívását kérő képviselők ennek ellenére is ragaszkodtak kérésükhöz, összehívta a bizottságot.

Rakovszky István indítványozta, hogy a bizottság hívja fel a kormányt a rohamosan és állandóan emelkedő drágaságra, amely már a tehetősebb néprétegek megélhetését is majdnem teljesen lehetetlenné teszi. A kormány figyelmét fel kell hívni, léptessen életbe erélyes intézkedéseket és utasítsa az árvizsgáló bizottságot arra, hogy erélyesebben járjon el az árdragítással szemben, különösen a húsárusokra és a vendéglősökre terjedje ki figyelmét, mert ezek az előzőleg már árában beállott ársökkenés ellenére nemcsak hogy nem szállítják le árakat, hanem legtöbb esetben emelik azokat.

Javasolta: mondta ki a bizottság, nem tartja helyénvalónak, hogy a jelenleg érvényben lévő lakásrendeletet bármilyen változtatás is legyenek. Ugron Gábor kifogásolta, hogy a kormány nem tájékoztatja terveiről a bizottságot. Ez a bizottság semmibevevését jelenti. Az ellenzéknek az volt a nézete, hogy a lakáskérdést a kormánynak nincsen joga rendelettel

hogy egy későbbi kölcsön eredményét egészben vagy részben jóvátételi fizetésekre lehessen fordítani.

A cseh-magyar függő kérdések. Prága, október 17. A Csehszke Szövetség jelenté: A külügyminisztérium az illetékes minisztériumok közreműködésével az elmúlt napokban megtervezte az előkészületeket, hogy megvalósítsa Benesnek Befflennel Genfben létrejött megegyezését, amely a kölcsönös cseh-szlovák-magyar viszony különböző kérdéseire vonatkozik. Elsősorban a függő jogi politikai kérdések tárgyalásának megkezdését készítik elő. Ezenkívül olyan kérdéseket is elintézték, amelyek csak közigazgatási intézkedéseket követelnek meg, mint pl. az utlevél-látványozások kérdése. Minden megtörtént, hogy a Genfben érintett komplexumot megtárgyalják, megalkossák az alapját a Cseh- és Magyarország közötti rendszeres viszonyoknak.

A Maros-menti „végleges” határ

A magyar-román határ megállapító bizottság értesítése szerint a delegációk által határkövetekkel megjelölt határ végleges átadását a magyar-román-szlovák határponttól a Maros mentén Nagylakig október hó 19-én kezdik meg. Az új határ, mint a delegáció közli, az átvétel befejezésének időpontjától kezdve végleges országhatárt képez.

szabályozni. A lapokból most arról értesül, hogy a kormány a korona romlása következtében változtatni kíván a rendeleten. A lakászárság nem csökken, mert csak luxus-építkezések történnék, bérlakások azonban nem épülnek. A lakásakció sem elég nagymértvű ahhoz, hogy enyhítsen a lakásínségen. A lakbéremelésre nézve úgy hallja, hogy a kormány a novemberre kontemplált emelést a jelenlegi lakbér 10-12-szeresére tervezi, de ezt a szegényebb vagy középosztály nem bírja el. Belátja, hogy bizonyos mértékű emelés igazságos, azonban ezt az emelést csak a jövő év májusában kell életbe léptetni, azonban akkor sem a tervezett mértékben.

Farkas István sürgeti, hogy az üres telkek tulajdonosait kényszerítsék az építkezésre.

Eckhardt Tibor: A kormánynak a lakbereket buzában vagy aranyparitásban kellene megállapítani, de nem békebeli paritásos, hanem annak egy határában vagy egyenlőségében, hogy így ezzel a kérdéssel ne kelljen többet foglalkozni.

Szabó József rámutat a nyugtalanító hírekre, amelyek szerint az üzlethelyiségeket a kormány felszabadítja. Ezt a helyzetet a háziurak kihasználják és súlyos megállapodásokba ugratják be az üzlethelyiségeket.

Rassay Károly: Az ellenzék nem akar nehézségeket okozni a kormánynak, azonban azt látja, hogy a kormány olyan tétre akar lépni, amely katasztrófa vezethet, nem maradhat nyugodtan. Kifogásolta, hogy még mindig nincsen kész a rendelettervezet. Ha a kormány mégis kibocsátja a rendeletet, akkor az ellenzék a nemzetgyűlést összehívatta.

Peyer Károly: A háztulajdonos vagyontát megtartotta aranyértékben. Lehetetlennek tartja a lakbéremelést tel elején. A lakbéremelésnek a májusi negyedre halasztását javasolta.

Haller István reméli, hogy az elhangzott súlyos bizonyítékok meggyőzik a kormányt arról, hogy ez alkalommal nem időszerű a tetemes lakbérémelés. Ha a kormány nem veszi ezt figyelembe, úgy a maga, mint a pártja részéről a legerősebb parlamenti harcot jelenti be.

Platthy György: A lakáskérdésben ő is szeretné ismerni a kormány tervei és hiszi, hogy a kormány megmelegedően nyilatkozná fog.

Retisevich-Horvák Emil államtitkár kimentti Vass József népjóléti miniszter elmaradását, aki szintén értekezleten vesz részt. Előbb a miniszter saját javaslatát kell a minisztertanácsnak megvitatni, ezt azután be fogják mutatni a bizottságnak. Az érvényben levő rendelet kibocsátásakor a közüzemi pótlékok az alaplakbör hétszeresét tették ki, jelenleg pedig 71-szeresét teszik ki. Miután pedig az eddigi rendelet szerint az eddigi lakbérének csak a 40-szeresére való emelése engedélyezett meg, a tulajdonos az alapbör 31-szeresét ráfizeti. Ezen a helyzeten segíteni kell. Kéri a bizottság tagjait, legyenek meggyőződve arról, hogy semmiféle szörnyű intézkedéseket nem terveznek. A bizottságnak módjában áll elbíralni azt, hogy a mégis szükséges lakbérémelés mérve meg fog-e telélni a gazdasági viszonyoknak.

Heinrich Ferenc elnök a vitát bekezeszté. Felteszi a kérdést Rakovszky Istvánnak a drágaság kérdésében betérjesztett indítványára, mely az indokolatlan áremeléseknek szigorúbb megtoroltatását célozza. Ezt a bizottság egyhangulag elfogadta.

A bizottság ezután 9 szavazattal 8 ellenében elfogadta Peyer Károlynak azt az indítványát, hogy a lakbérrendelet 1924 május 1-ig ne módosítható.

Az ülést ezután az elnök bekezesztette.

A háborús lakberek ezerszeresét követelik a háztulajdonosok

A nemzetgyűlés drágasági bizottságának ma délutáni ülése előtt a **Háztulajdonosok Országos Szövetségének mintegy 1500 tagu küldöttsége jelent meg a parlamentben Heinrich Ferenc bizottsági elnöknel.** Heinrich elnök a házszabályokra hivatkozva csak 5 tagu küldöttséget fogadott, amelyet Németh Béla dr. a szövetség elnöke vezetett fel. Németh Béla röviden ismertette a háztulajdonosok sérelmeit és kívánságait, majd átnyújtotta a memorandumot és kérte Heinrichet, hogy terjessze azt a bizottság elé és támogassa.

A háztulajdonosok a lakberek alapjául a köztisztviselők fizetések emelésének mértékét tartják a minimumnak. A köztisztviselői fizetés ezerszeresre emelkedett s így a lakbéréket is a háboru alatti összeg ezerszeresére kell emelni. Ez a mostani bérek harmincötöszörösének felel meg. A háztulajdonosok tiltakoznak az ellen, hogy a háztulajdonosok tulajdonát olesón használó bérlők albérlet útján még azon nyereszkezhessenek is. A ház karbantartására kívánják, hogy a lakók a kivertté bértiltásán túl a házak karbantartásához is megfelelően járuljanak hozzá.

Heinrich átvette a memorandumot és kijelentette, hogy még nincs semmi bizonyos adat arra vonatkozólag, hogy mit szándékozik a kormány tenni. Kérésüket a bizottság előtt támogatni fogja.

A liberális ellenzék a lakbérémelés ellen

Az ellenzék a parlamentben és a parlamenten kívül a legélesebb harcot indítja meg a lakbérémelésre vonatkozó rendelet ellen. Türe az eshetőségre a parlament összehívását tervezik, másrészt pedig a liberális ellenzék a szociáldemokrata párttal együtt közös tiltakozó gyűléseket fog tartani Budapest minden kerületében.

Fasiszta parancsra készült a bukaresti merénylet

Bővült a halálraítélt politikusok száma

Bukarest, okt. 17. A fasiszta-mozgalom ügyében a vizsgálat folytatásának eredményeképpen — mint ismeretes — letartóztatott az idősebb Zelea-Codreanu is. Cuzá után az antiszemitá mozgalomnak legerősebb agitátorát. Az ügyészesség a letartóztatást helybenhagyta. Radován vizsgálóbíró ma újabb kihallgatta Zelea-Codreanut és a kihallgatás után két újabb letartóztatás történt, mivel Apostoleanu és Enahescu diákok őrizetbe vétele mutatkozott szükségesnek. A mai nyomozás főleg a Rosenthal főszervező elleni merénylet részleteinek és elkövetőinek földerítését eredményezte. Olyan iratok kerültek napvilágra, amelyekből megállapítható lett, hogy a diákság titkos toborzást végzett: *gárdákba osztva szervezkedtek és szervezeteikbe igyekeztek minél több hívet összerakni. Bacalognal, a merénylet elkövetőjénél a következő parancsot találták:*

Parancs, 1923. október 3. 1104. szám. A 2. számú őrség parancsnokának. Este 8 órától kezdve bármelyik órában köteles Ön megsebesíteni Rosenthal, az Adaverul és Dimineata igazgatóját románellenes és antidiápasztikus magatartása miatt. Felelőssé teszem ezen Önre bizotti parancs végrehajtásáért. A feladat teljesítéséről tartozik Ön 10 óráig én délután jelentést tenni a székhelyünkön.

Ennek alapján indult meg most a vizsgálat a felbujtók kinyomozása iránt. A parancs megdönti Bacalognu ama vallomását, hogy magamboszulót támadott Rosenthalra. Világossá

vált, hogy teljes katonai szervezettel igyekeztek a fasiszták a közelet ama szereplőit megdönteni, akiket feltételezték károsnak tartott. Azoknak a névsora, akik áldozatul voltak kiszemelve, tegnap óta bővült. Megtalálták egy másik listát, amelyen a tegnapiakon kívül még Berkovits bankár és Vaitoiu belügyminiszter is szerepel.

A rendőrség körülbelül 1500-ra becsüli a bukaresti fasiszták számát. — Megtalálták ugyanis egy C.-dossziét, amelyben betűrendes sorrendben vannak nyilvántartva azok, akikre a mozgalom számíthat. A rendőrség főnöke, Nicolescu tábornok kijelentette, hogy az erkölcsi bűnösök, vagyis a bűntette felbujtók még mincenek mind kiderítve. Rascanu főügyész ma elkészítette a vádiratot, amelyben összeesküvés, titkos toborzás, lázadás és gyilkosság kísérlete miatt emel vádat.

A megtámadott szervező állapota még mindig aggodalmat keltő. A beteg teljes ápatában van és az orvosok tegnap Röntgen-vizsgálatnak vették alá, de az agyszűrűs nyomait nem lehet pontosan megállapítani. Azt hiszik, hogy sebészi beavatkozásra nem fog sor kerülni, mert a beteg állapota lassanként mégis javulni fog. A Rosenthal elleni merénylet Bukarestben nagy felháborodást keltett. Minden nagyobb fővárosi lap szerkesztője a betegnél leadta névjegvét, a kormány részéről pedig Duca és Florescu miniszterek, rajtuk kívül a bukaresti közelet csaknem minden számottevő tagja. A romániai újságírók szindikátusa és a sajtószövetség

tegnap gyűlést tartott, amelyben egyhangulag tiltakozásukat fejezték ki a sajtó tagjainak ököllet való terrorizálása ellen. Határozatilag kimondták, hogy a támadás a sajtószabadságnak zsarnoki megsértése és kérték a kormányt, hogy a legszigorúbb büntetéssel garantálja a sajtó munkásainak személyes szabadságát és életét.

A vizsgálóbíró ma délben letartóztatta Breazu kolozsvári diákot, aki Bacalognuval megegyező parancsot kapott Blank Mária megölésére. Egy másik, Bandose nevl diák pedig oi miniszter meggyilkolására kapott irásos parancsot. Ezek a diákok elmondották, hogy hosszas vita volt Vaitoiu személye körül, akire nézve végre is úgy állapodtak meg, hogy nem követnek el ellene merényletet, mivel katonai rangot visel. Hasonlóképpen nem gondoltak a miniszterelnök és Bratianu Vinilla meggyilkolására. A főügyész Rakoviceanu vizsgálóbíró társaságában szinte állandóan házkutatást tart mindazoknál, akik a C.-dossziében kompromittálva vannak. A vidéki vizsgálatok közül különösen érdekes a csernoveci, amely azonban semmi pozitívumot nem eredményezett.

Bukarest, okt. 17. A bukaresti fasiszta puccskísérelt ügyében megindított vizsgálat megállapította, hogy a mozgalom élén a „kereszténységet oltalmazó nemzeti liga” állott, de házkutatást tartottak a „nemzeti öntudat gárdájánál” is. Jorga Miklós az Adaverul-ban kijelentette, hogy az összeesküvők mindenütt ott voltak, ahol a törvénynek kellett volna őrt állania. A terrorisztikus mozgalom egyik résztvevője az Adaverul igazgatója ellen merényletet követett el. A merénylők ezredesek voltak. — Loreacu igazságügyminiszter kijelentette, hogy megtalálták a nemzeti védelmi bizottságnak vidékre adott utasításait. Pontos megállapítást nyert, hogy a puccsot október 3-ra tervezték és e napon több fontos politikai személyiséget akartak legyilkolni.

A földreformnovella

Az egységspárt ma délelőtti értekezletén folytatta a földreformnovella részletes tárgyalását.

A nyolcadik szakasznál Zsitvay Tibor indítványozta, hogy a háborús birtok formáját más módon állapítsák meg. Indítványozta, hogy az állami, községi, alapítványi és egyházi birtokok mentesítessenek a megváltás alól és ezekből csupán kishaszonbérleteket nyújtsanak az igénylőknek, a házhelyigényeket azonban itt is elégték ki.

Az indítványhoz Klebelsberg kultuszminiszter hozzájárult.

Határozat hozatalra nem került a sor. Az értekezletet fél 2 órakor felbontották és folytatását holnap délelőtre halasztották.

Debreceni ujságírók

XXXI.

Szabolcska Mihály

Volt egy csupán néhány hónapra terjedő korszak, amikor a nagy magyar költő nemcsak írt a lapokba, de ténylegesen szerkesztett is.

1890-ben az öreg Zichermann Hermann, nátnál is öregebb „Debreceni-Nagyváradai Értesítője” farsang tájkán szerkesztő nélkül maradt. Zichermann Hermannnak régi vágya teljesedett, mikor Szabolcska Mihály, ha ideiglenesen is, vállalta a lap szerkesztését.

E sorok írója, mint annak a lapnak is bálí tudósítója, rendszerint Szabolcska Mihálynak adta át a „Bálhangulatok” című heti rovatot, mely belletrisztikus formában együttesen számolt be az aheti bálók érdekesebbjeiről.

Szabolcska Mihály a szerkesztői mézesetek ambíciójával szerkesztette a Piac-utca 71. szám alatt levő Sárossy orvos házában kényelmesen berendezett szerkesztőségi szobában, amely előtt a nagy természetimádó öreg, totyokos nadrágu gyermekgyógyító orvos galambjai buzgó hangversenyt rendeztek s nyáron pedig behordta a szerkesztőségi asztalok közé a pompás La France, Niel Marschal és fehér porcellánrózsák (Nifetos) illatú a kóbörgő szellő. (Ki ne emlékeznék a derék orvosra az öregek közül, akiknek papirból ollóval nyilat, loyat, stb. vágott ki, hogy mint gyerekek beveggyék az orosságát.) Szabolcska Mihály ambíciót, csinált a szerkesztésből s tényleg pompás,

változatos lapszámok jelentek meg rövid ideig tartó szerkesztése alatt, nem hiányozván azokból a közönség által keresett és megkövetelt Szabolcska-versek sem.

Szabolcska egyébként már évekket ezelőtt együtt élt a debreceni ujságírókkal, a Papp Gyuri bácsi, később Kemény Jankó bohómszatalánál és „Lökody sógor” vendéglőjében. Hogy a mai napig élő Lökody Sándor, a debreceni vendéglősök dogénie, milyen alkalommal sógorosodott össze Szabolcskával és barátaival, azt ne firtassuk, mert még pikáns történeteske huggyanna ki az emlékezet korera kötött zaesköitől. Ugyancsak együtt virrasztott a hírlapírókkal Szabolcska Miska (akkor még nem szólították Mihálynak) a nagyerdei Dobospavillonban lezajlott majálisokon, melyek, a legszívesebben a feledhetlen Dóczy Gedeon növendékei által rendezett nyári táncmulatságok nagyon célszerűek voltak. Híres vigalmak voltak ezek, amelyekben este kilenc órától kezdve, — mikor a csöppsegeknek szépen haza kellett takarodniok, megkeddődött a világszök „felsősök” mennyországos uralma.

Édes, hófehér lelkü leányok rózsaszínű álmódására bizonyára megmost is kedvesen emlékeznek vissza a mai nagymamák, Debreczen ural családianak akkori nemzedéke.

Vértessy Gyula, Dóczy Pepi, Beczki Lajos volt a gyönyörűséges Adonisz-triász, mindhármán bajnokokai valamely sportnak, elsősorban a vívásnak. Az öregek Gáspár Imre, Zoltay Lajos (aki Isten tudja, sohasem volt fiatal), Kósa Barna — az asztalok mellett kvaterkázta

Szabolcska Mihály csak esárdást szerettét táncolni, egyébként ő is a „poharazók” közé ült, hogy a Magyar-testvérek (akkor még élt a szemátlis nótafa: Magyar Kálmán is) és Rác Károly muzsikája mellett busuljanak.

Mert Szabolcska Mihály ritkán volt amolyan „emelkedetten vigásos” hangulatban. Gyakran mi fiatalok, megfigyeltük a mellékasztaloknál, hogy hirtelen elborult boltozatos nagy homloka, lapangó tüzzel égő nagy szemével csak nézett szótlanul maga elé. Egyszer emlékszem a majális „Meghívójának” fehér oldalára egy verset írt. Másnap mi volentőök lestük a lapokat s meg is jelent abban a Szabolcska vers:

A síromra ha meghalok
Virágokat ne rakjatok!
Leltek majd a szívem felett
Egy kis száraz ágat,
Azt tegyétek rá csak.

Ime, a nagy költő lelke ilyen mélységesen rezignált volt az egyébként viharos majálisi hangulatban.

Akkor még nem járta meg Szabolcska a külföldet s nem sirta el magyar bánatát a párisi Grand Café-ban, hogy olyan messze kerüld a hazai rögöktől s hogy nem láthatja: a kondoros csárda mellett, gulya-ménes mint deleget s nem nyelte le fanyalgva a salzburgi csapszék zsírosan habzó sörét, ahol verkljt nyekergetti a mulatózó sváb legény. És nem ütötte szíven a költőt a hazai rossz hír, hogy: „Piroska beteg”.

Piroska, ez a gyönyörűséges, tipikus fajtája a magyar nőszépségeknek, kicsattanai látszó piros orcájával,

mandula-vágásu, égő, barna szemével.

Szabolcska ott ismerkedett meg a leánnyal a Darabos-utcai kis házcskák egyikének gyöngyvirágos, organyvitásos udvarán, melyre be lehetett látni az ősi kollégium emeleti szobáinak ablakából.

Piroska!, akinek nevét Szabolcska Mihály beírta a költő ideálok halhatatlanságába, Piroska ma is írt él köztünk, mint köztisztelőben álló uriaszszony, aki bizonyára a nyáron is jó előre gondoskodott a téli időkre való krumpliról s a szekrényei tetején piroslik és sárgálk a befőzött gyümölcs. (Még „o lecsó” cukorral főzve!?) A híres debreceni szépség, akit még I. Ferencz József király is megszólítással tüntetett ki debreczeni látogatása alkalmával, mint az akkor rendezett nagyerdei népünnepély egyik mézeskalácsot áruló, magyarruhás, gyöngyös pártás leányzóját.

Miért, miért nem lett a két ifjú szív egymásé, ne keressük! Goethe jól mondja, hogy épen az a szép. — ha busongóan gyönyörűség is, — hogy az „ideálók elérhetetlenek”. Talán egy véletlen pillanaton mult a költő szeretettel dajkált álmainak valóra válása. „Elég az hozzá, hogy Szabolcska elkerülvén Debreczenből, nem közeledett többé Piroskához és meg is nősült, mire Piroska lelki vesztése tudatára ébredhetett volna.

Itt őrzök kéziratgyűjteményemben egy Szabolcska-verset, melyről kevesen tudják, hogy „Trubadour” aláírással és „Nyilviter” címmel a költő írta. Egyáltalán nincs nyilviteri hangja, még csak nem is „esipós”, de ki van benne mondva a Piroskával való sza-

Zichy János pártot alakít

A pártokivüli csoport képviselőinek a parlament utolsó ülése után tartott értekezletén a csoport tagjai között már mélyreható ellentétek voltak észlelhetők...

Önálló ügyosztály lesz a vízvezetéki hivatal

Debrecen város törvényhatósági bizottsága pénteken tartja általános érdeklődéssel várt októberi közgyűlését...

A közgyűlésen ezenkívül, mint már jeleztük, Zelinger Ede interpellációt terjeszt elő a szeptember 23-án tartott klinikai avató ünnepély ügyében...

A vízvezetéki és csatornázási hivatal átszervezésére vonatkozólag ezen az indítványon kívül...

kítás fájdalmas ténye. A „Debrecen” című lap tárcarovatában jelent meg Szabolcska Mihály verseivel...

Ez az utolsó közlemény a könyvben. Így fejezi be az elmékedést. Csak annyit hadd mondjak még e rövidke tárcacikk befejezésénél...

melynek elfogadása a szervezeti szabályrendelet megalkotásával járna, egy másik megoldási mód merült fel...

Az igazságügyminiszter elfogadja az utánpótlási árat

Mint ismeretes, a kereskedők körében az augusztusban kiadott új uszorbíróági rendelet főleg azért keltett nagy felháborodást...

rint a vízvezetéki ügyeket a városi világi ügyosztályra bízva. A közgyűlésen valószínűleg ez a terv is szóba fog kerülni.

Kuriai ítélet az utánpótlási árról

A kuria a szeptember 26-án B. H. 3570—1923. szám alatt egy árdragitási ügyben hozott ítéletében kimondta, hogy a kereskedő rendszerint...

Hegedüs altábornagy sajtópörré az októberi királylátogatás idejéből

Budapest, okt. 17. Az Új Nemzedék 1922. április 23-án megjelent számában „Ot órai tegn Lehar báró időbörök teltségénél” címmel cikket közölt...

— Das ist mein braver Feldmarschallentwurf, von dem ich so viel gesprochen habe.

A kihallgatás után eltávozott s már közben érte a legteljesebb kézirat, amelyben a király öt főparancsnoknak kinevezte...

Az altábornagy kihallgatása után a bíróság a bizonyítási eljárást befejezetnek nyilvánította azzal az indokolással, hogy a tényállást tisztázott...

Az indokolás kimondta, hogy a bíróság a valódiságot Hegedüs altábornagy eskü alatti vallomásaival bizonyítottan látta...

Drezda szembezáll Berlinnel

Drezda, okt. 17. Zeigner miniszterelnök politikai expozíciója izgalmas parlamenti botrányok keretében hangzott el...

formában is — hogy a szász kormány nem ismeri el a birodalmi kormány felsőbbbőségét és Drezda szembe fog szállani Berlinnel...

Dermer miniszteri tanácsos erre közbejött:

— Ez már hiványág!

Óriási lármát tört ki a közbejöttéskor, az elnök hosszú percek után is alig tudta helyreállítani a rendet.

A miniszterelnök azt felelte a közbeszólónak, hogy neki nincs mit beszélnie, mert működése csak kerékkötője a kormány törekvéseinek.

Zeigner végül kijelentette, hogy a kormány minden szökzettel véget fog vetni az illetéktelen beavatkozásoknak.

Fehérneműek Mayer Divatruházban Mayer Antal János. Piac-utca 18.

Poincaré fogadta a német ügyvivőt

Páris, október 17. Poincaré ma délelőtt kihallgatáson fogadta Loesch német ügyvivőt.

Apponyi Amerikában

Apponyi Albert gróf az amerikai híradások szerint leányával együtt szeptember 26-án Newyorkba érkezett.

Apponyi az első két napot pihenéssel töltötte. Szeptember 30-án Untermyer Samuel kastélyában finyes fogadó estélyt rendezett.

21 millióba kerül az autófecskenő

A debreceni és szegedi tűzoltóság másfél évvel ezelőtt egyszerre rendelt autófecskenőt a győri vagon- és gépjárműparkba.

Előrelátható volt, hogy a vételár a kikötött 990.000 koronát többszörösen meghaladja és a sejtés most valóra is vált.

Mivel a szegedi testvérfecskenője a debreceninek a győri vagon- és gépjárműpark minden bizonnyal 21 milliót fog követelni...

Gyermekrabló nagyanya

Erdekes ügyben ítékezett ma délelőtt a debreceni kir. törvényszék. Egy nagyanya elrabolta az unokáját és a gyermek édesanyjának többszöri kérésére sem adta vissza...

Ceglédi Jánosné 62 éves tisztifüredi asszony 1920 július 5-én menyének özevgy Ceglédi Józsefnének egyke lakásáról Bessenyei Józsefné által elraboltatta hét éves unokáját.

dlg feleltette gyermekrablásért.
A mai tárgyaláson a nagyanya előadta, hogy unokáját három éves korától hat éves koráig ő nevelte és mivel az anyja a gyermeket nagyon elhanyagolta és nem törődött vele, erőszakkal szerezte vissza, hogy unokájának jó nevelést biztosítson. Unokája is nagyon szereti őt, mert az édesanyjától már háromszor szökött vissza hozzá.
A gyermek anyját, özvegy Czeglédi Józsefné, azt vallotta, hogy a gyermeket a nagyanya azzal fenyegette meg, hogy felakasztja, ha vissza nem megy hozzá. Az igaz, hogy a háború alatt a nagyanya nevelte a gyermeket, mert ő napzámba járt, de gyermekéről soha le nem mondott.
A bíróság a gyermekrabló nagymamát az enyhítő körülmények figyelembe vételével hat hónapi börtönrre ítélte.

HIREK

— Politikai foglyok kicserélése. Nagyváradról jelentik: A nagysebességű ügyészség fogházából ma több politikai vétség miatt elítélt fogoly érkezett Nagyváradra és még Mike Sándor, akit Aradon tartóztattak le egy kémkedési ügyben való bünrészség címén, valamint Réty Gyula tanító, Kresztán József, Füzesy Péter, Nikodrészkó Sándor, akiket a pécskai kémkedési ügyben tartóztattak le. A foglyokat a nagyváradai ügyészség fogházában helyezték el a valóságban, hogy a fogolyesere akcióval mindnyájukat Magyarországra fogják átküldeni, a többi kicserélésre váró politikai elítéltelettel együtt.

— Házasság. Messinger Etelka és dr. Kaufmann Jenő e hó 16-án házasságot kötöttek.

— Anstein külmisztérió titkár előadása. Anstein, a svájci baseli külmisztérió főtitkára, a napokban Debreczenben időzött. Hétfőn két előadást tartott a keresztyén vallásnak a pozánok között való terjesztése nagy jelentőségéről. Az első délelőtt 9 órakor tartotta a tanítóképzőintézet zenetermében a hittanhanglatok és képzészek előtt. Ez utóbbiak nevében Veress Béla harmadéves tanítójelölt közönte meg német nyelven a szép és tanulságos előadást. Este 6 órakor Kabay György főnök meghívására a vagonvárban mutatta be vetítőképekkel Anstein a baseli misztérió kiüldelmét Kínában, Indiában, Afrikában. A rendkívül élvezetes előadást hálásan fogadta a szépszámú közönség. Mindkét helyen a tolmács tisztelt dr. Veress István tanítóképzőintézetit igazgató töltötte be, akinek igéretet tett Anstein, hogy két hétre terjedő erdélyi tartózkodása után ismét visszajön Debreczenbe s a középiskolák ifúsága előtt fogja bemutatni rendkívül érdekes képeit.

— Amerika hőskora. Griffith világ-hírű attrakciója Urániában és Vignszínházban egyszerre. Jegyelővétel.

— Dr. Szaplóczay Gyula szabad-ságáról hazatért, rendelkezését újból megkezdte Belvárosi Szanatórium-ban, Kossuth-utca 39.

— Kauders perzsaszőnyegműhely Debreczen, Szoboszlai-utca 1. Fónatok, felvetők, beszövények, Kauders-féle vasszővőgép és géprészek legolcsóbb beszerzési forrása.

— Sodrony ágybetét legjobbnak minőséget készít Neumann, Péterfia 19.

— Köztisztviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

— Értesítés. Posztóházba, Kossuth-utca 6. sz., az őszi üdünások megérkeztek, legolcsóbb árban lesznek árusítva.

— Kriech cserénkályharaktár Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal átrakást is.

— Fűrdőkályhát keresek megvételre, lehetőleg gázfűtésre. Cim a kiadóban.

— Varrógépek, kerékpárok gyári raklára, javítóműhelye Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

— Tűkörgyártás, üvegciszolás, régi tükrök ujja öntése Sipkovits Béla Szilv-utca 14-15. Telefon 356.

— Legolcsóbban szőrmereklákat Klonda szücs készít, alakít, javít Verbőczy-u. 2. Iparkamara. Telefon 14-25.

— Tyukszemvágás, manikűrözés Hungária palota, Forgácsnál, Hölgyeknek külön szalon. Tisztelettel Sónvágó.

— Ha rennás használjon iszanat a Margit-fürdőben.

— Amerika hőskora. Griffith világ-hírű attrakciója Urániában és Vignszínházban egyszerre. Jegyelővétel.

— Dr. Szaplóczay Gyula szabad-ságáról hazatért, rendelkezését újból megkezdte Belvárosi Szanatórium-ban, Kossuth-utca 39.

— Kauders perzsaszőnyegműhely Debreczen, Szoboszlai-utca 1. Fónatok, felvetők, beszövények, Kauders-féle vasszővőgép és géprészek legolcsóbb beszerzési forrása.

— Sodrony ágybetét legjobbnak minőséget készít Neumann, Péterfia 19.

— Köztisztviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

— Értesítés. Posztóházba, Kossuth-utca 6. sz., az őszi üdünások megérkeztek, legolcsóbb árban lesznek árusítva.

— Kriech cserénkályharaktár Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal átrakást is.

— Fűrdőkályhát keresek megvételre, lehetőleg gázfűtésre. Cim a kiadóban.

— Varrógépek, kerékpárok gyári raklára, javítóműhelye Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

— Tűkörgyártás, üvegciszolás, régi tükrök ujja öntése Sipkovits Béla Szilv-utca 14-15. Telefon 356.

— Legolcsóbban szőrmereklákat Klonda szücs készít, alakít, javít Verbőczy-u. 2. Iparkamara. Telefon 14-25.

— Tyukszemvágás, manikűrözés Hungária palota, Forgácsnál, Hölgyeknek külön szalon. Tisztelettel Sónvágó.

— Ha rennás használjon iszanat a Margit-fürdőben.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK: Gróf Rinaldó, C) bérl.
PÉNTEK: Gróf Rinaldó, D) bérl.

Mozgószínházak

Uránia—Vignszínház. Amerika hőskora, világattrakció 2 rész, 12 felvétel, egyszerre. Tekintettel a film hosszúságára, pontos megjelenést kérünk.

Halassi Mariska, Kováts Terus művészholgyek ruha-, műtéstője és vegytisztítója **Bíró, festőtelep Arany Bika, Felvetélek:** Piac-utca Szikránál, Széchenyi-utca Szilágyinál, Szent Anna-utca Fazekasnál.

SPORT

Óv már a NyKISE. Az NyKISE felelevenítette a még NyKISE korában napirenden volt szokását, hogy a kerületre különböző beadványok és óvások tömegét zúdítja. Most a vasárnap a DTE ellen 3:0 arányban elvesztett mérkőzését óvta meg, kettős ki-fogással: a mérkőzési nem a ki-elölt Bródy Barna vezette, hanem szücségből Nagy Dániel kerületi pénztáros, aki nem vizsgálzott bíró és — rokona Czeizlernek, a DTE kapusának, másodszer pedig azért, mert a gólok az óvás szerint mind leszállásból estek. Hogy Nagy Dániel nem vizsgálzott bíró, az megféle a valóságnak, Czeizlerrel való rokonságát ellenben csak az NyKISE állítja s ez a beadvány humorosabb része.

Tréning. Csütörtök délután fél 3 órakor a nagyerdei pályán a DTE I. II. és ifjúsági csapatai nagy kétkapus tréninget tartanak. Intéző.

Szakosztályi ülés. Csütörtök este fél 9 órakor a DTE labdarúgó szakosztályja a volt Törő-féle étteremben ülést tart, melyre a tagok megjelenését kéri a vezetőség.

Bíróküldés. A bíróküldő bizottság a vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő bírókat küldte ki: DEAC — DKASE Pauló István, DEAC II. — DKASE II. Weiréb Dezső, DEAC III. — DKASE III. Pauló István, DTE — NYTVE Káldy Zsigmond, DVSC — DMTK fővárosi bíró, Intárbírák Kazander Miksa és Horvát Endre, KSE — BUSE (Berettyóújfalui) Kerekes Géza, DMTE — HSE (Haiduszoboszló) Tamássy László.

URI PEHÉRNEMÜNKET KÉSZIT FRANK EDE.

KÖZGAZDASÁG

Üzlettelen a tőzsde, lanyha irányzat

Budapest, okt. 17.
A hét második tőzsdénapja olyan üzlettelenség jegyében mult el, ami az utóbbi időben is ritkaságszámba ment s természetesen az irányzat is ellanyhult s az árak lemorzsolódtak. A kontremín egyre erősebben dolgozik, ma is olyan tömegű áru volt a piacon, amit a piac nem tudott felvenni. Egy ismert kontremínór Bécsből ezer darab Spódiunot egy tételben dobott a piacra és ebből jelentékeny mennyiséget a vállalatot patronizáló intézet vette fel, természetesen alacsony kurzon. A nehéz papirokból meglehetősen sok árut kínáltak: 30-40 Ganz-Danubius, Magyar Hitelt, Kereskedelmi bankot, Salgó és a kínálat következtében a papiroknak éppen úgy, min a többi részvénynek árfolyamát a legutolsó zárlati kurzusoknál sokkal alacsonyabban kellett jegyezni. Az október végéig terjedő üzlet-ido nagy igényeket támaszt, közeledik a tizenkezeszes házbér, az adófizetések terminusa, az ultimo, ami megint összeszik egy kasszanappal, mindez csak arra való, hogy kiszélesítsék a kínálatot és fokozzák az eladásra való hajlamot és mintha ezek már most vetnék árnyékukat a piacra. Az üzlet-ido végéig, sőt azon túl is, nem tudott magához térni a lanyhaságtól a tőzsde.

A köztőzsdén nagy tételekben kínálták a pénzt, eleinte 3 százalékkal, később 2,5 százalékkal, sőt erős keznek 2 és egynegyed százalékkal is, de nem igen tudták elhelyezni. Legolcsóbb és legmagasabb árfolyamok ezer koronákban:

- Bankok**
Angl., Bank 107-111, Bosny.-Agr. 45-53, Földhitel 310-320, Hazai 170-183, Hermes 65-68, Ingatlanbank 305-315, Magyar Hitel 650-663, M. Cs. Iparbank 17,5-20, Magyar Forgalmi 40-40,5, Magyar Jelzálog 50-52, Magyar. Ker. Hitel 22-23, Leszámitoló 88-95, Lloyd Bank 28-30, Magyar-Német Bank 25-26, Magyar Olasz Bank 37-39, M. T. K. Jelzálog 17-19,5, Magyar Városi Bank 14,5-16, Merkur 20-20,5, Nemzeti Bank és Tak. 40-42, Osztrák Hitel 121-127, Pesti Keresked 940-1020.
- Takarékok**
Belvárosi 36-41, B. Lipótvár, 16-20, Fővárosi 130-142, Magyar Általános 160-170, Magyar orsz. K. tak. 145-155, Pesti Hazai 3875-3975.
- Biztosítók**
E. M. Bizt. 5250, Fonciére 165-178, Jézbiztosító 140, Pannónia b. 850-875.
- Malmok:**
Borsod-Miskolci 100-104, Concordia 70-79, I. B.-Cesabai 50, I. Budapesti 170-200, Gizella 47-53, Hungaria 101-107, Király malom 53-54, Viktória 335-350, Tr. Dambia 88-95, Back 65-70, Törökszentmiklósi 47-50.
- Bányák—Téglagyárak**
Beocsini 925-1000, Borsodi 220-230, Budapest-Szentlőrinci 100-115, Cement 190, E. Szászvári 320-340, F. Kohó 650-675, István téglá 60-65, Kőbányai gőztéglá 295, Drasche 430-440, Magnesit 2725-2800, Magyar Aszfalt 80-90, Magyar Általános Szén 2300-2400, Magyar Kerámia 140, Nagybányai 190-205, Salgó 502-525, Ulaki 220-230, Urikányi 1150-1225, Bauxit 300.
- Nyomdák**
Athenaeum 260-280, Globus 40-45, Kunossy 24-35, Pallas 44-52, Révai 145, Rigler 50-60, Stephaneum 33-36.
- Vasípar**
Coburg 40, Csáky 48-51, I. Gazd. Gép. 140-150, Fábrián 18-23, Fegyver 1225-1325, Frankl 90-2, Ganz-Danubius 4850-5100, Ganz VIII. 1700-1800, Györfly-W. 100-110, Hofherr 165-180, Kaszab 97-100, Kistarsai 110-122, Kühne 57-65, Láng 135-142, Lipták 29-30, Kissling 40-45, Mág 71-74, Magyar Acél 222-240, Magyar-Belga 150-160, Magyar Motor 80-100, Magyar Ólom 26,5-202, Magyar Réz Chaud 150-55, Magyar Vegyipar 37-42, Magy. Wag. Győr

Fainar:
Ált. Fa Merkur 14,5-15, D. Haraszi Fa 28-32, Egys. Fa, 31-34, Fournir 45-49, Guttmann 520-565, Hazai fa 160-178, Körösbányai 9,5-12, Kronberger 19-22, Lignum 89-95, Magyar Amerika 36-40, Magyar Erdő 13-14,25, Malomszék 15,5-16,75, Nemzeti fa 225-235, Neuschloss-L. 13-13,75, Ófa Zürich 500-515, Rézbányai 150-160, Szlavónia 73-78, Union des Us. 1900-2050, Viktória butor 18,5-221, Zabolai 110-130, Zentai 170-180.

Közlekedés:
Adria 350-450, Bp. Közút 23,5-24,5, Atlantica 62-68, Bp. Városi 35, Déli-vasút 98-105, Levante 600-625, M. F. T. R. 345-365, Nova 124-133, O. M. Áll. v. 342-370, Tröst 110-118.

Nem jegyzett értékek:
Fabank 4,7-5,1, Magyar-amerikai uti 9-10, Just izzó 9-10, Uiságüzem 10-11, Demecseri 15-18, Kéve 2,8-3, Kopetzky 5-7, Székely és Gerő 2,6-3, Herendi 9-9,5.

„HERMES“
Debreczeni értékpapírüzlet.
Piac-u. 63. Telefon 4 74. és 5 64.

Az utótőzsdén
a forgalom nagyon megcsappant. A pénzpiacra volt ugyan kisebb forgalom, 2 és fél-2 és egynegyed százalékkal bőségesen kínáltak a hetipénzt, azonban még ilyen alacsony kamattal mellett sem akadt felvevő, mert a holnapi fizetési nap fedezetéről az ügyvők már gondoskoltak. Egyes értékesítőportoknál 1 órakor kezdtek ismét üzletet kötni, ekkor azonban a zárlati árak voltak érvényben. Az ar-biztrázs-értékekben Bécsből újból erős kínálat jelentkezett úgy, hogy a

Apróhirdetés
legolcsóbb a Debreczeni Független Újságban
Tarifa az „Apróhirdetések“ élen

Fájdalomtól megtörtén tudjuk, hogy a legjobb férj, a legönfeláldozóbb apa, após, testvér, nagypapa és rokon
BREIDER ALBERT
áldásos életének 73 ik évében, hosszú és gyötrelmes szenvedés után jobblétre szende, ült.
Drága halottunkat e hó 18 ikán d e 10 órakor Külső-vásártér 5. sz. alatti házból helyezték örök nyugalomra.
Breider Albertné szul. Sternberg Roza neje Gyermekel, vejei, testvére, unokái

URI PEHÉRNEMÜNKET KÉSZIT FRANK EDE.

„HERMES“
Debreczeni értékpapírüzlet.
Piac-u. 63. Telefon 4 74. és 5 64.

Az utótőzsdén
a forgalom nagyon megcsappant. A pénzpiacra volt ugyan kisebb forgalom, 2 és fél-2 és egynegyed százalékkal bőségesen kínáltak a hetipénzt, azonban még ilyen alacsony kamattal mellett sem akadt felvevő, mert a holnapi fizetési nap fedezetéről az ügyvők már gondoskoltak. Egyes értékesítőportoknál 1 órakor kezdtek ismét üzletet kötni, ekkor azonban a zárlati árak voltak érvényben. Az ar-biztrázs-értékekben Bécsből újból erős kínálat jelentkezett úgy, hogy a

Apróhirdetés
legolcsóbb a Debreczeni Független Újságban
Tarifa az „Apróhirdetések“ élen

vezető pap...
zárórtolya...
bitrász-pap...
galma átlu...
de már ne...
megszünt...
Hír sze...
fordultak...
Angol-M...
Magyar...
310, lezal...
számító...
rosi bank...
hitel 122...
Lloyd bank...
Takp. 164...
Borsod-M...
Bpesti Gőz...
103, Vikt...
50, Back 7...
Borsodi...
Cement 19...
Salgó 560...
Athenaeu...
25, Pallas...
Ganz G...
Ganz-Danu...
Kaszab 120...
70, Acél 2...
Schlick 94...
Baróti 2...
102, Iz...
Gschwindt...
cukor 370...
14,5, Cuko...
182, Szalá...
1175, Olaj...
119, Stumm...
szolnoki 1...
Guttmann...
bányai 10...
Ófa 510, V...
123...
Atlantica...
ezi 35, MF...
Hollandia...
London 25...
Prága 166...
Berád 65...
Szófia 545...
O...
A mai te...
lanyha vol...
nával oles...
nem fordú...
piaca ism...
Hivatal...
kölcs 9450...
94000, 79...
96500, egy...
64000, tak...
árpa 725...
80000, zab...
170000, ko...
68000...
MÁ...
ért...
Piac-u...
TEL...
Ing...
a Par...
Elhatáro...
költené...
ke...
mind...
két i...
rendez...
közepen...
alati 6...
13 ica j...
bárm...
nalunk...
szeg...
telj...
vis...
A vá...
pénztá...
mert ca...
vény el...
pénztá...
Parf...
Szen...

vezető papirokat 10-20 százalékkal a záróárfolyamok alatt kínálták. Az arbitrázs-papiroknak ez az erős ármozgalma áthúzódott a korlát papirokra, de már nem volt vevő, sem eladó, megszűnt a forgalom.

Hír szerint a következő árfolyamok fordultak elő (ezer korona):

Angol-Magyar 108-109, Hermes 68, Magyar Hírel 635-630, Ingatlanbank 310, Jelzálog 51, Keresk. hitel 22, Leszámitoló 88, Magyar-olasz 37.5, Városi bank 14, Merkur 21-22, Osztr. hitel 122, Keresk. bank 1000-995, Lloyd bank 28, Lipótvárosi 18, Alt. Takp. 164, Moktár 100.

Borsod-Miskolci 102, Concordia 75, Bpesti Gőzm. 195, Gizella 50, Hungaria 103, Viktória 340, Törökszenmiklósi 80, Back 70.

Borsodi szén 215, Szentlőrinci 108, Cement 190, Kohó 675, Drasche 430, Salgó 560.

Athenaeum 260, Globus 45, Kunossy 25, Pallas 46-48.

Ganz Gépgyár 140, Fegyver 1300, Ganz-Danubius 4900, Ganz Vill. 1750, Kaszab 120, Kühne 57, Láng 140, Mág 70, Acél 225, Motor 80, Rima 100, Schlick 94, Vulkán 240, Fábrián 22.

Baróti 20-24, Bóni 96-99, Danica 102, Izzó 480-490, Flóra 150, Gschwindt 260, Műtrágya 203, Mezőcukor 370-375, Interrexim 35, Klein 14.5, Cukor 3000, Kender 97, Gummi 182, Szalámi 34-35, Georgia 1150-1175, Olaj 70-73, Püspöki 21, Szikra 119, Stummer 1150, Unio-színház 17, Szolnoki 13.45.

Guttman 555, Hazai fa 185, Körösbányai 10.5, jog 4.5, Lignum 88-90, Oia 510, Viktória butor 19, Zabolai 123.

Atlantica 64, Déli vasút 105, Miskolci 35, MFTR. 350.

Zürichi zárlat:

Hollandia 218 és fél, Newyork 557, London 2526, Páris 3375, Milánó 2545, Prága 1665, BUDAPEST 307 és fél, Bécs 78.60, Bukarest 260, Szófia 545.

Olcsóbbodott a buza

A mai terménytőzsdén az irányzat lanya volt, a buza 500-1000 koronával olcsóbbodott. Rozsban kötés nem fordult elő. A takarmánycikknek piaca ismét lanya.

Hivatals árak: Buza tiszavínéki 76 kilós 94500-95000, egyéb 93500-94000, 79 kilós tiszavínéki 95500-96500, egyéb 95-95500, rozs 63000-64000, takarmányárpa 63-66000, sörárpa 72500-77500, köles 77500-80000, zab 67-69000, repce 165000-170000, korpa 37-37500, tengeri 66-68000.

MÁJER BÉLA

értékpapírüzlete

Piac-u. 42. (Pannónia-udvar.)

TELEFON: 10-98.

Ingyen-napok

a Parfümerie Ilonában

Eltávolítottuk, hogy a reklámokra költenél összegyűjtött vevőinknek kedvezkedni. Tehát

minden hónapban két ingyen-napot

rendezünk, mely napokat a hó közepén és végén fogjuk hirdetés által közölni. E hó első felében 13-ika jött ki, enneköztve, ami a fentebb említett napon

bármit, bármily összegért

nalunk vásárolt, annak ezen összegét a hó 20-ig bezárólag

teljes egészében visszafizetjük.

A vásárlás alkalmával kapott pénztári szelvényt őrizze meg, mert csak ezen pénztári szelvény ellenében fizeti vissza pénztárunk a fentebb említett összeget

Parfümerie Ilona

Szent Anna-utca 1.

A devizaközpont árfolyamai

Table with columns: Valuták, Vétel, Eladás. Lists exchange rates for various currencies like Napoleon, Francia frank, Angol font, Dollár, etc.

Devizák

Table with columns: Devizák, Vétel, Eladás. Lists exchange rates for London, Newyork, Amsterdam, Zürich, etc.

A debreceni piac

Terménypiac: Buza 93-96000, rozs 62-65000, arpa 62-65000, zab 58-62000, tengeri szemes 65-70000, csöves 52-56000 korona.

Huspiac: Marhahús 4-6000, növénydekmarhahús 4-5200, borjúhús 5-7000, juhús 4-5200, sertéshús 9800-11000, hal 3-8200, liba-rucsa kővér 6-7500 korona.

Gyümölcs-zöldségpiac: Dió 3400-3600, alma 1-1600, körte 1-1600, szilva 1600-2000, barack 1-1800, dinnye 3-400, baba szemes 1600-200, bab hüvelyes 1200-1800, burgonya 200-450, vereshagyma 3-600, fokhagyma 800-1000, paradicsom 3-500, karalábé 3-400, kaposzta 250-300, gomba 2-2500, savanyított káposzta 800-1000, egy kékápiszta 100-600, karfiol 500-2000, vereskáposzta 100-600, egy köteg sárgarépa 300-600, retek 200-400, spenót 100-120, sóska 50-100, egy zeller 30-400, retek 50-150, tök 300-100, ugorka 30-100, ugorka 30-100, zöld paprika 10-80 korona.

Tejpiac: Tejfel 2500-4500, tej 900-1000, tojás 460-480, turó 3-4000, juh-turó 7-8000, vaj 14-16000 korona.

Kenyerpiac: Kenyér fehér 1800-1900, barna 800-1200, kiili, zsemle kicsi 110-120, nagy 120, buzaiszt 2000, rozsiszt: 1300 korona.

Baromtipiac: Kappan 20-24000, tyúk 15-22000, pulyka 28-48000, liba 40-60000, rucsa 15-30000, csirke paprikásnak 8-14000 csirke rántani 78000 korona.

A Tébe a tőzsde megszilárdításáért. Budapesti tudósítón kielenti: A Tébe intervenciót a pénzügyminiszternél a tőzsde irányzatának megszilárdítása érdekében. A Tébe azt kérte a pénzügyminisztertől, utasítsa a devizaközpontot, hogy a belöldi korona helyett ismét csak valuta ellenében engedélyezze az exportot.

NYILTTÉR

Lipcsei Szörmeház

a legolcsóbb szörmebevásárlási forrás

Arany Bika-épület, József kir. herceg-utcai oldalon

KALAPOK

legolcsóbban

HERMAN ÉS FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

Bikával szemben.

Megbízható

minőségű gyapjuszövetet Feldheim Dézsónél vásároljon, Piac-utca 67. Telefonszám 1105.

Diszitetlen női kalapok

22,000 K-tól feljebb nagy választékban

Szell Gergelynél

Piac-utca 63. sz.

Telefonszám 11-11.

Legujabb női és férfi

SZÖVETEK

FISCHER ADOLF

FIANÁL, PIAC-UTCA 61.

TÜKÖRGYÁRTÁS.

Mindenféle új tükrök készítése, régi tükrök újraöntése. Vastag tükröveget veszünk. Debreceni Óvegyszerész és Tükraraggyar, Csapo-utca 19. Telefon 13-01. Tanulókat fizetessel felvesz.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Lauer Irén

női kalap- és kézimunka szalonja Rakóczi-utca 9. sz. alatti szeptember elsején megnyitott.

KARTON MARADÉKOK

érkeztek 1000 méter legújabb minőségű, métere 8000 kor. Vízonteladónak árendámény.

RÉVÉSZ ÁRUHAZ

Csapó-utca 21.

Butoreladás

hagyatéki szalon, h. ló- és más butorok és berendezési tárgyak október 18-20. között 10-11 óra között szabad kézből eladók.

Széchenyi-u. 13., földszint.

Használjon csak

METEOR

kávépótlékot!

Jobb és kiadósabb, mint bármely más gyártmány. Kapható minden élelmiszerüzletben.



TÜZIFA

tégla, cserép, épületfa szerszámfa, kőszén vagon és kis lételekben legolcsóbban beszerezhető a

fakitermelő telepen Bőszörményi-ut 2.

Telefon 12-91.

Városi 6-39.

STANIOL fehér, piros, arany, zöld és minden színben az összes szakmához. Eredeti gyári árak. KUN ISIDOR BUDAPEST, VI., Nagy János-utca 6. Telefonhívó 17-40.

Mifogabból kisülni,

ha más kávépótlékkal való kísérletre csábítatja magát?

Maradjon csak szépen az UHU kávé állandó vásárlója, mert erről már tudja és tapasztalhatta, hogy nagyrészt belga cikóriamagból termelt cikóriából készül, gyönyörű apróra van őrölve, színe mint a szép csokoládéé, ízénél és illatánál nem is lehet jobbat kívánni.

Kátrány-papír

Fedőlemez

Tűzhelyek

nagy raktára

BÉSZLER ÉS DÁVID

vaskereskedés

a Kossuth-szobor mellett.

LEGOLCSÓBB

GYAPJUSZÖVETEK

ÉS NŐI VELOUROK

WEISZIGNÁC

posztóüzletében, Piac-utca 73. sz.

VASÁRUK,

BAKOS

épület és butor vasalások, réz lemezek kaphatók vaskereskedésében.

Csapó-u. 88. Telefon 620.

HARISNYAK

keztük, szabókellékek, rövidárúk, vásznak, schifonok és piperecikkek nagy választékban

BAGI ÉS PETRIKNÉL

SZENT ANNA-UTCA 5.

Legolcsóbb szabott árak!

Tőzsdén jegyzett töredék-

részvényeket

előnyösen veszek és adok.

MEGBIZÁSOKAT

tőzsdéidő alatt is felveszek és teljesítek.

MAGÁNFORGALOMBAN

adásvételi megállapodásokat előnyösen eszközölök. Általam vett papirokat díjazatlanul haza hozom. Tőzsdéi ügyekben díjtalanul teljesítéssel szolgálok. Joggyakorlásokat elvállalok

Máyer Béla

értékpapírkereskedő

Debreczen, Piac-u. 42.

Pannónia-udvar. Telefon: 10-98.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 150 korona, minden további szó 15 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 200 korona, minden további szó 20 korona. - Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

POSTA

Független
urhó gy. tisztessége: ismerettségét keresem - Levelet: „Barna 38” címre a kiadóba kérek.

„Széke 20”
jeligére levél van a kiadóban. Kérem átvenni.

„Férfi sor-a a uó”
címről levél érkezett, a kiadóban átvehető.

VETEL

Ócska vasat
rezet legmagasabb arát veszek. Elhasznált vasat kovácsoknak dupla vasért becsérellek. Nagybani tételt háztól szállítok.

STEINER,
Édtőrs-utca 110.
TELEFON: 6-86.

Veszünk
használt varrógépeket, kerékpárokat magas áron. Villanyfelszerelési anyagok, égők szerelőknek, vízszelőkészítőknek nagybani áron. Rosenberg és Hammer cégnél, Piac-utca 8. sz.

ELADÁS

Schmoll pasztát
olcsón vehetünk Stern festéküzletében Piac-u. 10. Bikával szemben.

Betoncserép

kiváló tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kőgyűrűk, folyókáncsok és homok legolcsóbban beszerezhető Kransz Albert cementárnyagáruházban Debreczen, Kishegyesi-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Retorta bükkszén

megérkezett. Belső di és porosz kőszén, kovács kőszén, hasábos és aprított lúzifa Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Tengeri örlemények, liszt- és terményraktár Király-utca 4. nagyban és kicsinyben kapható.

Butorokat
a legolcsóbban Hausner Simonffy-utca 2/c. házi butorüzletében szerzheti be.

Hencserek,
plüsch diványok, matrácok készen kaphatók Préz kárpitosnál, Hatvan-utca 41.

Portlandcement,
mozni lap legolcsóbban a Debreczeni Műgyár Rt.-nél Fűrdő-utca 2 sz. alatt kapható.

2 szoba,
1 kocsma, 1 bolt, 2 konyha, 1 üveges gang, 1 kamara, 2 pince, 1 szén-, 1 10 m. kakoricás görde, 1 kamara legolcsóbban árban eladó. Cím: Berger Sámuel Bud-szentmihály.

Eladó beköltözhető házak:
Miklós-utca 5 parkettes szoba fürdőszobával. József kir. herceg utcán 4 parkettes szoba fürdőszobával. Arany János-Füveskert, Batthyány-utca 5 szoba fürdőszobával. Hock v. szögábró és vármezei t. fő jegyző ingatlan irodája, Szent Anna négy.

Szováti cserép

azonnali szállításra és raktárról legolcsóbban árban beszerezhető Rosenfeld építkezési anyagok telepén, Salétrom u. 12

Száraz tüzfűt
azonnal házhoz szállít Utó fáttelep Ispolytelep 1. Telefon 7-79.

Iskolás-leányok

az összes kézimunkaanyagokat olcsón szerezték. Le Szilágyi Lajos, kézimunka és műbútor vállalkozó Debreczen, Széchenyi-utca 1.

Hálók, ebédítők
legolcsóbban Weisz butorossal, Simonffy-u. 31.

Mindenféle butorok, hencserek, thonet-székek, rézgy, schöberlág, ebédítőkredenc legolcsóbban Hatvan-utca 31.

Kőszén

kizárólag vagon léteikben, üzemi és házi fűtésre. Bányák: Diszshervát, Kazincz és Kuzityán. Fa- és szénkereskedelmi vállalat Debreczen, Csapó-utca 28. Telefon 449

József kir. herceg-utca
balköltözhető 4 parkettes szoba, fürdőszobás ház eladó. Hock-iroda, Szent Anna-utca 4.

Szováti cserép

cserép gyári árban megrendelhető és raktáron állandóan kapható, méz portlandcementjútányosan beszerezhető. Weisz, Bocskay tér 2, DMKE-vel szemben.

Faszén, kőszén,

tűzifa, gipsz állandóan kapható Grünfeldnél, Csapó-utca 16. Telefon 982.

Hencserek,
diás diványok, matrácok készen kaphatók Debreczen-szky kárpitosnál, Halköz 8.

Zongora
vagy pianó havibértre keresetlik. Ajánlatok teadók Darabos-utca 13.

Eladó házak:
Széchenyi-utca modern ház nagy udvarral. Bó szörmenyi-utca gazdálkodónak alkalmas ház. Hock-iroda, Szent Anna-utca 4.

KERESLET

Aranyat,
ezüstöt, briliánsot, zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2 szám, I. emelet.

Ügyneköt
tűzifa szakmában keres Fischer Elek Károly Ferencz József ut 20.

Fűszerszakmában
járta utazó, helyi ügynök és angol segéd felvétetik Adorján és Mandel cégnél.

Könyveit
mértekgépes, leactóleg német levelező, esetleg napokénti pár órára keresetlik. Ajánlatokat „Rutinüzlet” jelígre a kiadóhivatalba.

Élvezett
néhány másokra értékeltem, rém néve fontos írt. Gy Joseph Steinbergerre szóló New York Mutual Life Insurance nyugta és Sándor Józsefre szóló bejelentőlap. - Megtalálva 20000 korona jutalomban részesül. Kérdés nem intéztetik. Fizetik a lap kiadói vállalatban.

Könyveit
járta hátalembert szonali beépésre felvétetik Frenkel Jenőnél, Arany János-utca 60.

Kifutó fiut vagy leányt
felvesz a HEGEDÜS ÉSSÁNDOR Rt. nyomdai osztálya. PIAC-UTCA 49

VEGYES

Kun József
kés- és műszerműves, Széchenyi-utca 1.



Aranyat,

ezüstöt, briliánsot a legmagasabb áron vásárol Kátal ékszerkeskedő, Piac-utca 19. (I. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

Elektra

elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos Gold Sándor. - Villanyvilágítás, motorok, esengőberendezések, javításokat legjútányosabban készít - Debreczen, Hatvan-utca 2, I. em. Telefon: 895

Értesítés.

Értesítem a tisztelt közvéget, hogy műhelyemmel és lakásomat Miklós-utca 19. sz. alól Arany János-utca 27. sz. alá helyeztem.

Tisztelettel Gyenes Antal, vízvezeték és szerelő m. Telefon 937.

Ugyanott tanulók felvételnék.

Hova

oly gyorsan? A zsibvásárra megyek ruhát vásárolni. Főlöskéges, mert Tegdeszél szöveiből rendelhetisz újat azért a pénzért! Próbáld meg! Péterfia-utca 42.

Elsőrendű

berlini sapkakészítés. Mindennemű civilsapkák, gépelt kalapok legszébb kivitelben készülnek. Finom sapkák készen is kaphatók. Széchenyi-utca 16., kereszt-épület.

Legolcsóbban
fest és tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 9. Gyász esetén 24 órában belül készülnek.

Pálínkafező üstök,
mosó- és cserűstök készen legolcsóbban Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. sz. Ócska vörösrézelt napi áron vesz. Tanulót felvesz.

Feszmerőt,

delejtgyújtót, orvosi villamos készülékeket gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos szerelési anyagok és izzó lámpák a legolcsóbb napi árban Földvárban, Debreczen. Első Elektrotechnikai gyár Debreczen, Széchenyi-utca 55. Telefon 168. szám. Tanuló felvétetik.

Eladó
alig használt compiótt, világos politurózott kőrifa hálószoba butor. Megtekinthető
18. és 19-én
Széchenyi-u. 53. szám alatt.

Eladó

6 db. kerék és két-hosszu aszál, 2 nagy öntött vaskályha, 1 nagy takaréktűzhely, 1 nagy tűzőkályha, 1 sör- és bor-mérő készlet, 1 edénymosó kád vendéglősöknek és egyéb apróságok a Munkás Otthonban (Margit fűrdő).

Értesítés!

Tisztelettel értesítem azon urakat, kik a Révész ur fodrászüzletébe jártak, hogy az Iparkamara épületében levő üzletemben 400 korona a borotválás, 1000 korona a frizura hajvágás. Szíves pártfogást kér Nagy Lajos, fodrász.

Menekült órák
szakszerűen és meglepő olcsón váltal javításokat Rákóczi-utca 36 sz.

Legolcsóbb
SZÖRME
bevásárló hely
ADLERszücsnél
Batthyány-utca 2. szám.

KÖVÁRY SZÜCS
PIAC-UTCA 42. SZ.
Legszébb kivitelben készít és alakít szörmemunkákat.

Bőrkalapok
már 25000 koronáért minden fazonban kaphatók
Legszébb modell kalapok parson, tin, és cilindri hársonya legolcsóbban beszerezhető.
Lámpaernyő behuzást sillyetett festéssel is vállal.
Roboz Jolán
Szent Anna-utca 5.

Megérkeztek
'D'ORSAY' FRANCIA KÖLNIVIZEK
valamint parfümkülönlegességek, manicur- és fésűkazzetták, diszhajtúk és csattok stb. **KORZÓ DROGUERIA** PIAC-UTCA 42.

KEZTYÜK,
glaç, svéd, nappa és szarvabőrű, valamint szövött keztük a legújabb divat szerint óriási választékban
SCHÖN SÁNDOR keztük, kötszer és orvosi műszerárában Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sarok.)

!!UJ ÜZLET!!
GARAI ÉS TESTVÉRE
FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEKRUHA NAGYÁRUHÁZA
:: PIAC-UTCA 11. BIKÁ-SZÁLLÓ-ÉPÜLET. ::
Kérjük kirakatainkat megtekinteni. Olcsó szabott árak!

Veszünk legmagasabb áron:
napraforgót, tökmagot, babot, lencsét, mákot, lucerna, löhere, valamint mindenféle magvakat és mezőgazdasági termékeket.
„Tiszántul” ipar és kereskedelmi részv. társ. Debreczen, Hatvan-utca 28. Telefon 1090.

Puskaművesműhely megnyitás!
Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Ladányi J. és Tarsa puszkaműves cégtől kitértam és **Vár-utca 9. szám** (Nyomtató-u. sarok) alatt puszkaműves műhelyemet újból megnyitottam. Minden szakmába vágó javításokat, agyazásokat, atalakításokat, barnításokat szakszertűvel és jótállás mellett eszközölök. A n. é. közönség szives pártfogását kérem.
Nagy István puszkaműves, Vár-utca 9. sz.
Egy tanuló felvétetik.